

Scenariusz zajęć: Mów z sensem i przekonaniem

Grupa wiekowa: uczniowie klas 7–8 szkoły podstawowej oraz uczniowie szkół ponadpodstawowych

Czas trwania: 45 minut

Forma pracy: warsztatowo-dyskusyjna

Środki dydaktyczne:

- tablica lub flipchart,
- karty pracy (dla każdego ucznia),
- timer lub stoper (np. w telefonie),
- opcjonalnie kamera/smartfon do nagrania próbnych wypowiedzi (do autorefleksji),
- notatki nauczyciela, prezentacja, infografika (opcjonalnie).

Wymagania wstępne:

Uczeń potrafi budować prostą wypowiedź ustną i zna podstawy argumentacji (twierdzenie–uzasadnienie–przykład).

Cele lekcji

Cele ogólne: Uczeń:

- rozumie, czym różni się wypowiedź skuteczna od chaotycznej,
- potrafi przedstawić swój argument jasno, logicznie i z przekonaniem,
- zna techniki, które zwiększają siłę wypowiedzi (intonacja, tempo, gest, spojrzenie),
- ćwiczy umiejętność mówienia na forum grupy.

Tematyczna
Wideoprezentacja

Scenariusz zajęć: Mów z sensem i przekonaniem

Krok 1. Rozgrzewka językowa – „Powiedz to z przekonaniem” (Czas: 5 minut)

Forma: ćwiczenie w parach / klasie

Zadaj pytania:

- Czy zdarzyło Ci się nie posłuchać kogoś tylko dlatego, że mówił „nijako”?
- A czy ktoś Cię kiedyś przekonał samym sposobem mówienia, niekoniecznie tym, co mówił?

Instrukcja:

Poproś uczniów, aby przeczytali zwykłe zdania na różne sposoby:

- ze złością,
- z radością,
- bez emocji,
- z entuzjazmem.

Przykładowe zdania:

- „Mam na to inny pomysł.”
- „To nie jest w porządku.”
- „Chciałbym coś dodać.”

Cel: Uczniowie zauważają, jak intonacja i emocje wpływają na przekaz.

Omówienie:

Zadaj pytania:

- Co sprawiło, że zdanie brzmiało bardziej przekonująco?
- Czy sposób mówienia wpływa na to, czy kogoś słuchamy?

Krok 2. Wprowadzenie tematu

Wypowiedź nauczyciela:

„Dziś zajmiemy się tym, jak mówić w sposób przekonujący i zrozumiały. Nawet najlepszy argument nic nie zdziała, jeśli zostanie powiedziany cicho, chaotycznie lub niepewnie.”

Zapisz na tablicy:

„Co sprawia, że chcemy kogoś słuchać?”

Zbierz odpowiedzi uczniów (np.: głos, pewność siebie, treść, kontakt wzrokowy, gesty).

Tematyczna
Wideoprezentacja

Scenariusz zajęć: Mów z sensem i przekonaniem

Część 2: ĆWICZENIA (ok. 30 minut)

Krok 3. Analiza wypowiedzi – co działa, a co nie? (Czas: 10 minut)

Forma: analiza 2 wypowiedzi z karty pracy

Zadanie: Uczniowie czytają dwie krótkie wypowiedzi i wskazują:

- Co działa dobrze?
- Co przeszkadza w odbiorze?

Przykład 1 (słaba wypowiedź):

„No bo ja uważam, że... w sensie, to nie wiem... może powinniśmy coś zmienić? Chyba...”

Przykład 2 (dobra wypowiedź):

„Uważam, że powinniśmy zmienić sposób organizacji przerw, ponieważ obecna forma sprawia, że uczniowie nie mają czasu na odpoczynek. Na przykład – na długiej przerwie nie można zdążyć zjeść i chwilę posiedzieć.”

Odpowiedzi:

- Wypowiedź 1: brak pewności, zbyt wiele przerywników, chaotyczna forma.
- Wypowiedź 2: jasna struktura, konkretny argument, przykład, spokojny ton.

Krok 4. Warsztaty mówienia – „Mocny głos, mocna treść” (Czas: 10 minut)

Forma: praca w parach lub małych grupach

Zadanie:

Uczniowie otrzymują gotowe argumenty (np. z poprzednich lekcji). Ich zadaniem jest zaprezentować je ustnie, pracując nad:

- tonem głosu,
- tempem,
- spojrzeniem na słuchacza,
- gestem.

Tematyczna
Wideoprezentacja

Scenariusz zajęć: Mów z sensem i przekonaniem

Przykład argumentu do ćwiczeń:

„Powinniśmy mieć więcej lekcji w terenie, bo nauka przez doświadczenie lepiej utrwała wiedzę. Na przykład – lekcja biologii w parku może być ciekawsza niż z książki.”

Instrukcja dla ucznia:

Zastanów się: czy mówisz z sensem? Czy twój głos brzmi pewnie?

Omówienie:

Grupa daje sobie krótką informację zwrotną: Co było mocne? Co można poprawić?

Krok 5. Improwizacja – Mów „na hasło” (Czas: 8–10 minut)

Forma: zadanie indywidualne lub w parach

Cel: ćwiczenie jasnej wypowiedzi na losowy temat

Zadanie:

Uczniowie losują jedno z haseł i mają 30 sekund na przygotowanie, a następnie 60–90 sekund, by wypowiedzieć się na głos, używając schematu:

Twierdzenie – Uzasadnienie – Przykład

Hasła (można zapisać na tablicy lub rozdać na kartkach):

- „Warto uczyć się języków obcych.”
- „Nie powinno być prac domowych na weekend.”
- „Warto pomagać innym.”
- „Sport poprawia samopoczucie.”
- „Telefony powinny być dozwolone w szkole podczas przerw.”

Wskazówka dla nauczyciela:

Podkreśl, że nie oceniamy treści, ale sposób wypowiedzi. Ważne jest jasne, logiczne mówienie.

Dla chętnych: Można nagrywać wypowiedzi i odtwarzać je (za zgodą uczniów), by przećwiczyć samoocenę.

Tematyczna
Wideoprezentacja

Scenariusz zajęć: Mów z sensem i przekonaniem

Część 3: PODSUMOWANIE (5 minut)

Krok 6. Refleksja – Co sprawia, że wypowiedź jest przekonująca?

Forma: rozmowa kierowana

Pytania do uczniów:

- Co Ci dziś pomogło mówić lepiej?
- Co było trudne?
- Jakie elementy najczęściej umykają, gdy się stresujemy?
- Kiedy umiejętność mówienia z sensem i przekonaniem może się przydać?

Można zrobić szybką ankietę klasową – np. „Kiedy będziesz chciał wykorzystać tę umiejętność?”

Odpowiedzi: na prezentacji, w rozmowie z rodzicami, na klasówce ustnej, w kółku debатовym itd.

Zadanie domowe (opcjonalne)

Zadanie 1 – pisemne:

Wybierz jeden temat z dzisiejszych ćwiczeń i napisz swój argument, stosując schemat:

- Twierdzenie
- Uzasadnienie
- Przykład

Zadanie 2 – refleksyjne:

Opisz, jakie zachowania (np. mowa ciała, ton głosu) sprawiają, że ktoś mówi przekonująco. Czy znasz kogoś, kto potrafi tak mówić? Co od niego warto podpatrzeć?

Tematyczna
Wideoprezentacja

**Zadanie finansowane ze
środków Ministra Edukacji.**

**Pomoce dydaktyczne stworzone
przez Fundację OmniSkola.**

Komplet pomocy dydaktycznych składa się z 2 pakietów tematycznych:

1. Prawda czy manipulacja?
2. Siła argumentu.

Każdy pakiet zawiera:

- Kartę pracy
- Infografikę
- Scenariusz zajęć
- Wideoprezentację

Wszystkie pomoce dydaktyczne są dostępne bezpłatnie na portalu EduZabawy.com pod adresem: <https://eduzabawy.com/fake-czy-fakt/>

